

Rolniku - upadek to nie wypadek

Dane statystyczne, którymi dysponuje Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wskazują, iż corocznie ponad połowa wszystkich wypadków przy pracach w gospodarstwach rolnych jest spowodowana upadkami. W 2013 roku, na terenie województwa łódzkiego, zgłoszono do KRUS 2053 wypadki przy pracy rolniczej. Blisko 52% z nich stanowiły upadki osób.

Duża ilość upadków rolników podczas pracy jest spowodowana złym stanem nawierzchni podwórzy i ciągów komunikacyjnych na terenie gospodarstwa, który ulega dodatkowemu pogorszeniu na skutek warunków atmosferycznych. Szczególnie w okresie zimowym, opady śniegu i deszczu oraz towarzyszącego opadom mrozy powodują, że podłoże staje się śliskie, grząskie i nierówne.

Często do upadków na terenie gospodarstw dochodzi także wskutek pośpiechu poszkodowanych oraz braku dbałości o ciągi komunikacyjne, które nie są wydzielone lub zostają źle wydzielone, albo też nieuprzątniętych dojsć do budynków i nieporządku wewnątrz obiektów. Niejednokrotnie przyczyną upadku bywa również wyeksploatowane albo zabrudzone obuwie robocze.

Z prowadzonych przez Kasę analiz wynika, że szczególnie często zdarzają się potknięcia o wysokie progi w wejściach i przejściach budynków inwentarskich. Wiele budynków inwentarskich starego typu posiada takie zagrożenia konstrukcyjne.

Kolejna liczna grupa urazów w gospodarstwie rolnym jest spowodowana upadkiem osób ze strychów, poddaszy, stodół i innych budynków gospodarczych, podczas układania i zrzucania pasz objętościowych i słomy przez niezabezpieczone otwory zrzutowe w stropach i ścianach budynków. Upadek ze strychu lub poddasza najczęściej kończy się ciężkimi obrażeniami ciała, a nawet śmiercią poszkodowanych. Każdego roku zdarzają się także tragiczne w skutkach wpadnięcia – w tym także dzieci - do niezabezpieczonych dołów i odkrytych studzienek ściekowych, szamb, zbiorników na gnojowicę.

Wśród przyczyn upadków obserwujemy również: nieprawidłowy sposób wchodzenia i schodzenia z maszyn rolniczych oraz nieprawidłowo skonstruowane i usytuowane drabiny. Zarówno szczeble drabin, jak i stopnie przy ciągnikach i maszynach często zabrudzone są ziemią oraz resztkami roślinnymi, co sprzyja ześlizgnięciom i upadkom z wysokości. Takie upadki kończą się często groźnymi urazami kończyn dolnych i górnych.

W trosce o własne bezpieczeństwo warto więc pomyśleć o poprawie stanu bezpieczeństwa w swoim gospodarstwie oraz o wyeliminowaniu zaniedbań występujących w obejściu, które mogą doprowadzić do wypadku.

Aby zminimalizować ryzyko upadków przy pracy w gospodarstwie rolnym należy:

- likwidować śliskość nawierzchni przejść komunikacyjnych poprzez usuwanie śniegu, posypywanie oblodzeń piaskiem, popiołem lub trocinami;
- utrzymywać czystość i porządek na podwórzu oraz w ciągach komunikacyjnych;
- stosować obuwie z antypoślizgową, protektorowaną podeszwą, najlepiej z cholewką chroniącą kostkę;
- na ośnieżonych lub oblodzonych powierzchniach stosować nakładki na obuwie, tzw. raczki antypoślizgowe;
- naprawiać uszkodzone stopnie oraz zamontować barierki wzdłuż ciągu schodów i na podeście;
- zabezpieczać otwory zrzutowe na strychach, poddaszach;
- stosować bezpieczne drabiny i podesty przy pracach na wysokości - bezpieczna drabina to drabina o mocnych i właściwie zamocowanych szczeblach, zabezpieczona przed poślizgiem lub przechyłem (u dołu gumowe lub ostre zakończenia, u góry zamontowane haki). Kąt nachylenia drabiny powinien wynosić od 65° do 75°, a drabina powinna wystawać minimum 0,75m nad powierzchnię, na którą wchodzi użytkownik;
- wyrównywać i utwardzić w miarę możliwości nawierzchnie placów i przejść;
- schodzić z ciągnika rolniczego plecami skierowanymi w kierunku zejścia (tak jak podczas wchodzenia) i podtrzymywać się przeznaczonych do tego uchwytów;
- w przypadku braku możliwości usunięcia progów, oznaczyć je w widoczny sposób.

W każdej placówce KRUS dostępne są bezpłatne broszury i ulotki związane z kampanią „Upadek to nie przypadek”. W materiałach tych szczegółowo opisano sposoby zapobiegania upadkom osób w gospodarstwach rolnych. Zachęcamy do zapoznania się z publikacjami.

Oddział Regionalny KRUS w Łodzi przypomina również, że zgłoszenia wypadku przy pracy rolniczej powinien dokonać poszkodowany lub inna osoba, **niezwłocznie po zaistnieniu zdarzenia**. Zgłoszenia można dokonać osobiście, telefonicznie, za pośrednictwem poczty lub drogą elektroniczną, we wszystkich placówkach terenowych KRUS. Późne zgłoszenie wypadku utrudni przeprowadzenie postępowania powypadkowego i może uniemożliwić przyznanie prawa do jednorazowego odszkodowania.

Elżbieta Nawrocka
dyrektor
Oddziału Regionalnego
KRUS w Łodzi